

Kad smo stigli na intervju, ministar Dačić je upravo završio telefonski razgovor sa ukrajinskim kolegom, dok se u četvrtak čuo s ruskim ministrom Lavrovom. Odmah ga pitamo da li ćemo, kao budući predsedavajući OEBS-a, ipak uvoditi sankcije Rusiji.

„Ma, ne! OEBS se brine o evropskoj bezbednosti i saradnji i ne uvodi sankcije. Srbija kao kandidat za članstvo u EU ima samo obavezu da svoju spoljnu politiku uskladi s politikom EU. Pošto nismo član, to znači da mi sami treba da uvedemo Rusiji sankcije, a to nije realno. Ministar spoljnih poslova Ukrajine me je zvao u posetu pre nego što postanemo predsedavajući, a Lavrov očekuje da 19. decembra dođem u Moskvu i da razgovaramo o ulozi OEBS-a”.

Vratimo se politici u Srbiji. U njoj ste četvrt veka i prošlo je tačno dve decenije od našeg poslednjeg razgovora. Šta ste u međuvremenu uradili za građane?

Kad čovek pogleda u retrovizor, ponekad mu se neka prošla vremena učine i boljima nego što je sadašnje. Tako danas mislimo sve najbolje o Titovoj Jugoslaviji i to zovemo „zlatno doba", a sećam se perioda kad je Tito umro da su krenuli antititovski protesti i govorilo se sve najgore o tom sistemu i vremenu. Znači, kada budemo realno sagledali Srbiju s početka devedesetih i Srbiju sada, u 2014, mislim da je Srbija ostvarila, u najmanju ruku, strateški korak napred, a to je da danas nije više loš momak na međunarodnoj političkoj sceni i da imamo perspektivu da u narednih pet-šest godina budemo punopravni članovi EU. Ako bi se to sada prenelo na pojedinca – ljudi gotovo nikada nisu u stanju da veličinu tog nekog strateškog cilja podele sa osećanjem lične koristi zato što se to ne manifestuje time da odmah imate veće plate, penzije i veći broj radnih mesta. Ali su ovo vremena kada se stvara osnova i platforma da i do toga dođe. A da je moglo više i bolje, moglo je!

Moglo je?

Što se mene tiče, imao sam dovoljno vremena da izvučem pouke iz onoga što nije valjalo u prvoj polovini tog vremena, kada ja nisam bio prvi čovek u stranci i u državi. A sada, kad sam se našao na funkciji predsednika Vlade i predsednika Partije, mogao sam da se posvetim ciljevima za koje mislim da su ispravni. Ja sam taj koji je potpisao Briselski sporazum, koji je SPS uvodio u koaliciju i s Koštunicom i s Tadićem i s Nikolićem. Svaka od tih odluka je istorijski bila potrebna.

Plašite li se da vam Briselski sporazum jednog dana ne bude greška i mrlja?

Nije lako bilo doneti tu odluku. U uslovima kad su SRS i DSS bili opozicija, Tadić nije smeo da napravi ovakve poteze i potpiše Briselski sporazum. Ja sam smeo zato što mene nikada niko ne

može da okarakteriše kao izdajnika jer ja sam bar vodio rat s NATO. Razmišljao sam samo o interesu države i šta ćemo dalje. Da Srbija nije potpisala Briselski sporazum, mi danas ne bismo pregovarali o članstvu u EU.

Bili ste zagovornik podele Kosova, da li se s tim zakasnilo?

Oduvek sam bio pristalica ideje da se što brže reši odnos između nas i Albanaca jer to preči da ima dugotrajne katastrofalne posledice po srpski narod u celini. Međutim, propušteno je vreme da Srbija predloži neko svoje viđenje rešenja problema. Najveći deo zemalja EU koje su priznale Kosovo govore da je to zakasnela ideja, a naši u Beogradu i dalje viču da je to izdajnička ideja. Zbog toga nam se ovo i desilo. Da je neko to predložio u vreme kad nam se to nudilo 90-ih godina ili u vreme Koštunice, međunarodna zajednica bi to oheručke prihvatila!

Imali smo posetu albanskog premijera koja je prošla u zategnutoj atmosferi i s Raminom provokacijom. Kako je reagovao naš premijer?

Postupio je kako je morao da postupi. Kada su u pitanju takve konferencije za štampu, a postoje problematična pitanja, unapred se dogovore formulacije i načini na koje će se o tome progovoriti. Očigleno da to ovoga puta nije poštovano od albanske strane. Znači, očigleno je postojala namera da se to kaže po svaku cenu i premijer je morao da reaguje. Mislim da je reagovao dovoljno oštro, ali nije nikoga vređao. Mi ćemo teško postati veliki prijatelji sa Albancima, ali da biste vi s nekim živeli zajedno i sarađivali, ne znači i da treba da budete veliki prijatelji. Funkcija spoljne politike i diplomatije je da stišava tenzije, a ne da ih razbuktava. U tom smislu mi i sam premijer Vučić u šali kaže: „Kako ti tako možeš lepo sa svima?“. Jednostavno, mora se.

Da li ovo što priča Vulin, da je povratak Šešelja zapravo igra SAD, znak da će se menjati naša politika prema Americi?

Ne. Mnogo toga o čemu je on govorio može da se izdvoji kao logično razmišljanje, kao što su okolnosti u kojima je pušten Vojislav Šešelj. Za ove dve-tri godine desetak puta sam razgovarao s Haškim tribunalom tražeći da ga puste. Nikad nisu hteli to da urade, stalno su postavljali neke uslove koje, opet, on nije hteo da prihvati. Sada je to bilo praktično bez ikakvih uslova, a čim je došao, rekao je da neće dobrovoljno da se vrati. To stvara sumnju da i u njegovom odlasku i u dolasku ima nečeg drugog.

A odnos s Rusijom? Da li je uopšte moguća strateška opredeljenost ka Istoku?

Mislim da je to nemoguće. Rusija nijednom otkad sam u visokoj politici nije postavljala dilemu zašto Srbija ide u EU. Oni misle da nećemo imati mnogo sreće u tome, ali nemaju ništa protiv. Lično sam, kao premijer, pitao predsednika Putina da li razmišlja o tome da Srbija treba da bude članica Evro-azijskog saveza. Čovek me je pogledao i rekao: „Pa to nije moguće, ni geografski“. Pitam za BRICS, on kaže: „Ne, to su bogate zemlje“. Pitao sam ga da li je Rusija zainteresovana za vojne baze, odgovor je bio odrečan. I kakav mi problem imamo s Rusijom? Kad me u vezi s tim pitaju u Briselu, ja im kažem da su mnogo glupi. To sam rekao i u Berlinu i u Briselu. Meni držite predavanje, a vi ste ovde u istočnom Berlinu, Bratislavi, Varšavi, Rumuniji, Bugarskoj, Mađarskoj... bili pod Staljinom, Brežnjevom i Gorbačovom, a mi smo se 48. rastali sa Sovjetskim Savezom. Naše bratstvo s Rusijom je tradicionalno. Vojno želimo da budemo neutralni, a u političkom smislu naš interes je da budemo član EU.

U čemu je tačno taj interes članstva u EU?

Uzmite olovku i izračunajte. Koliko Srbija ima BDP i koliko treba da da ako bi postala članica EU, a koliko treba da dobije od budžeta EU. U ovom trenutku, Nemačka je ta koja treba da bude protiv EU jer ona mnogo više daje nego što dobija od EU. Dakle, Srbija ima interes da bude član sve dok ne postane razvijena zemlja EU jer bi dobijala bespovratne pare. To samo glup čovek ne shvata!

Da li ćete se kandidovati za predsednika Srbije?

Rekao sam da ću se kandidovati za predsednika Srbije pa sam morao pet meseci da se pravdam predsedniku Nikoliću. To sam rekao u smislu da SPS kao ozbiljna stranka uvek ima kandidata za predsednika i uvek će ga imati. Milošević je napravio problem SPS-u time što je pozvao članstvo da glasaju za Šešelja na predsedničkim izborima.

Poznati ste kao političar koji voli da napravi neformalnu atmosferu.

To sam naučio od Tita. Razgovor traje pola sata i niko nikada više nije zaboravio šta je bilo kad je bio u poseti Jugoslaviji. Postoji jedno telo u EU koje se zove Koela, to su niži službenici, i oni tri puta nedeljno zasedaju i raspravljaju o svima nama. Kad su došli u Beograd, ja sam ih odveo u restoran Novaka Djokovića, pokazivao im njegove pehare, onda je tu bila muzika, svi smo pevali. A to su bili predstavnici zemalja koje su samo kritikovale Srbiju. Sada oni mene zovu da dođem u posetu Briselu i niko se više tamo na sastancima ne javlja da pita zašto Srbija ovo, zašto Srbija ono. Ako je to nešto što mogu da uradim za svoju zemlju, nije mi teško. A i volim da pevam.